

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte forslag til ændring af Inatsisartutlov om orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption, således at selvstændige erhvervsdrivende med enkeltmandsvirksomhed ikke længere skal indstille eller lukke deres virksomhed for at kunne modtage barseldagpenge fra Barselsfonden.

(Medlem af Inatsisartut Napaartoq Isak Petrussen, Demokraatit)

(1. behandling)

Tak til Demokraatits Inatsisartutmedlem Napaartoq Isak Petrussen for at fremsætte dette vigtige og meget menneskelige forslag.

Forslaget handler om barseldagpenge for selvstændige med enkeltmandsvirksomhed. Men først og fremmest handler det om familier, tryghed og rimelige vilkår for mennesker, der har valgt at skabe deres egen arbejdsplads. I Demokraatit tror vi på familien. Det er i familien, børn får tryghed, omsorg og kærlighed. Derfor skal lovgivningen understøtte familierne. Den skal ikke gøre det unødigt svært at få børn. Og den skal ikke tvinge mennesker til at vælge mellem familieliv og deres livsværk.

I dag skal selvstændige erhvervsdrivende med enkeltmandsvirksomhed indstille virksomheden for at kunne modtage barseldagpenge. Det kan virke enkelt administrativt. Men for den selvstændige kan det være en meget alvorlig beslutning. En enkeltmandsvirksomhed er ofte sårbar. Den bygger tit på personlig kontakt, faste kunder og løbende opgaver. Hvis virksomheden skal lukkes helt ned i en barselsperiode, kan kunder forsvinde, aftaler gå tabt og markedspositionen svækkes. I værste fald kan virksomheden ikke genåbne.

Det er ikke rimeligt. Og det er ikke klogt. Vi har brug for flere iværksættere. Vi har brug for flere små virksomheder. De skaber aktivitet, arbejdspladser og lokale muligheder. Derfor skal vi ikke gøre det sværere end nødvendigt at være både selvstændig og forælder.

Forslaget handler ikke om at give selvstændige en urimelig fordel. Det handler om fleksibilitet og rimelighed. Der skal naturligvis ikke kunne modtages fulde barseldagpenge samtidig med fuld erhvervsaktivitet. Men der bør kunne findes en model, hvor begrænset aktivitet kan kombineres med barseldagpenge, eventuelt med modregning. Det kan for eksempel være nødvendigt at besvare henvendelser, færdiggøre enkelte opgaver eller holde en virksomhed i live på et minimumsniveau. Det er noget andet end at arbejde fuldt. Og lovgivningen bør kunne rumme den forskel.

Barsel skal give forældre ro til at være sammen med deres barn. Det er formålet. Men ordningen skal ikke betyde, at en lille virksomhed går tabt. En forælder skal kunne vende tilbage til noget, når barslen er slut. Det er særligt vigtigt i et land som vores. Mange virksomheder er små, og mange bosteder er afhængige af

mennesker, der tager initiativ.

Forslaget er også økonomisk ansvarligt. Hvis reglerne er så stive, at selvstændige ikke bruger ordningen, så virker den ikke efter hensigten. Og hvis reglerne fører til, at virksomheder lukker, så mister samfundet både aktivitet og fremtidige indtægter.

Vi skal selvfølgelig sikre en administrerbar ordning. Der skal være klare rammer, og der skal værnes mod misbrug. Offentlige ordninger skal bygge på ansvar. Men administrative hensyn må ikke stå i vejen for en mere retfærdig løsning.

Det skal altså være muligt at få børn uden at lukke sin virksomhed. Det skal være muligt at være iværksætter uden at blive stillet urimeligt ringere i familielivet. Og det skal være muligt at indrette vores ordninger, så de passer bedre til menneskers virkelighed.

Med disse bemærkninger støtter Demokraatit forslaget og henviser det til videre behandling i Familie- og Sundhedsudvalget.